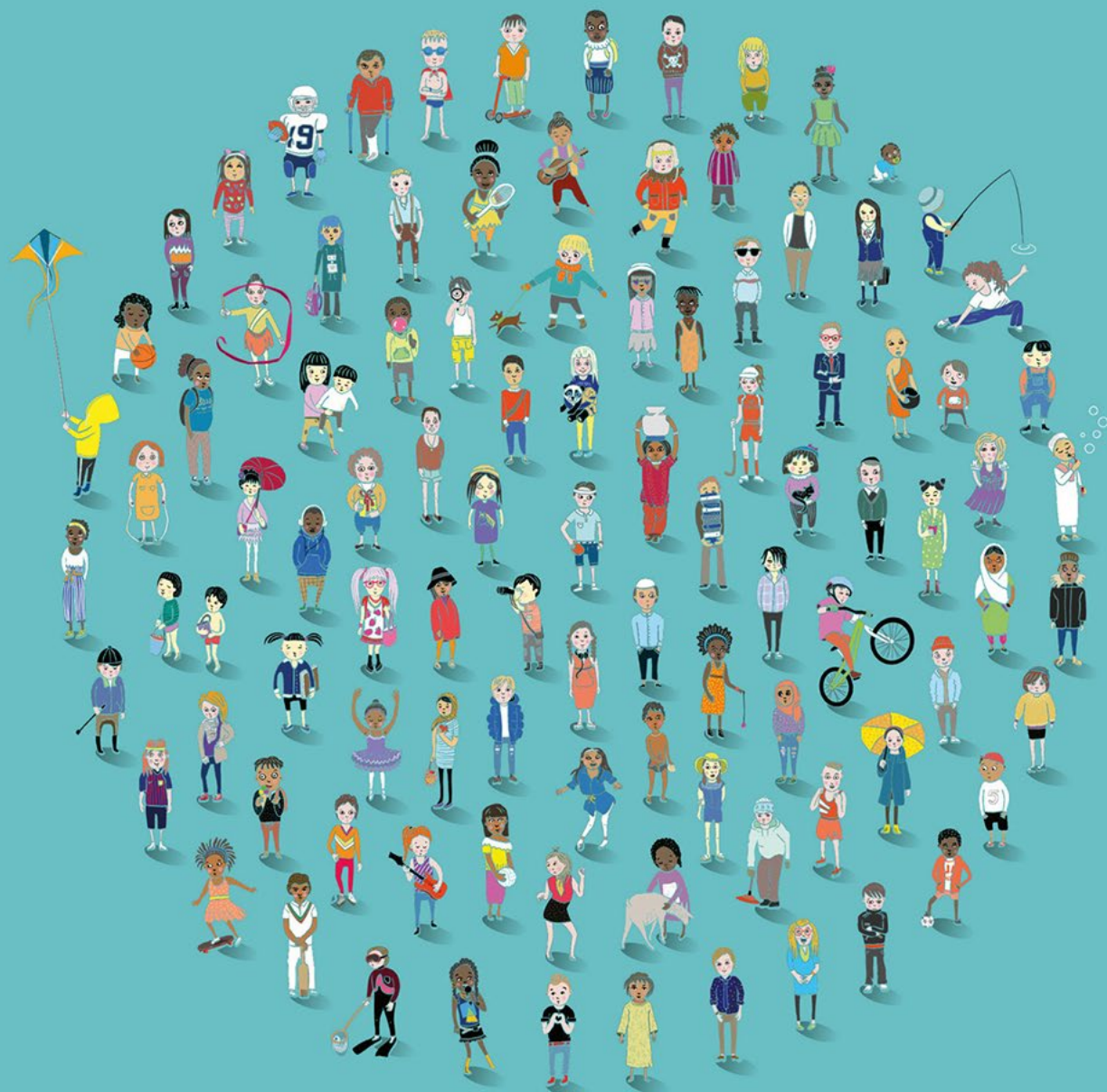

Christoph Drösser
Ilustrovala Nora Coenenberg

100 DETÍ

FRAGMENT

100 detí

Vyšlo aj v tlačovej podobe

Objednať môžete na
www.albatrosmedia.sk

FRAGMENT

Christoph Drösser

100 detí – e-kniha

Copyright © Albatros Media a. s., 2025

Všetky práva vyhradené.
Žiadna časť tejto publikácie nesmie byť rozširovaná
bez písomného súhlasu majiteľov práv.

ALBATROS **MEDIA**

100 DETÍ

Christoph Drösser
Ilustrovala Nora Coenenberg

100 DETÍ

FRAGMENT

Christoph Drösner žije v San Franciscu (USA), kde pracuje ako novinár a spisovateľ na voľnej nohe. Predtým osemnásť rokov pôsobil ako redaktor rubriky *Veda* v nemeckom týždenníku *DIE ZEIT*. Okrem iného pripravoval stĺpček *Je to pravda?*, v ktorom odpovedal na otázky čitateľov o každodenných javoch. Napísal vyše dvadsať kníh, vo vydavateľstve Gabriel Verlag mu vyšli štyri knihy pre deti.
www.droesser.net

Nora Coenenberg je ilustrátorka, informačná grafička a redakčná dizajnérka. Býva v Hamburgu a od roku 2012 patrí do tímu týždenníka *DIE ZEIT*, kde okrem iného koncipuje stránku s infografikou. Rada dáva formu všetkému, v čom sa vyskytujú čísla, napríklad výročným obchodným správam či detskej literatúre faktu. Okrem toho vyučuje, radí iným umelcom a umelkyniam pri tvorbe ich portfólií a prednáša o grafickom dizajne.
www.ncoenenberg.de

*Pre Jumu, Lukasa, Olivera a Rio
od Christopha a Nory*

OBSAH

100 detí – kto sme 10

55 detí pochádza z Ázie	14
13 detí hovorí po čínsky	15
33 detí vyznáva kresťanskú vieru	17
9 detí má modré oči	18

Ako žijeme 20

54 detí žije v meste	21
14 detí žije v slumoch	22
5 detí žije na ulici	23
15 detí žije pri mori	26
13 detí žije v horách	28
18 detí žije v horúcej krajine	29
42 detí žije v demokracii	30
6 deťom vládne kráľ alebo kráľovná	34
2 deti sú na úteku	35
1 dieťa nežije v krajine, kde sa narodilo	37
13 detí žije v krajine, kde zúri vojna	38
90 detí má čistú vodu	40
13 detí nemá doma elektrický prúd	42
16 detí nemá topánky	44
18 detí žije vo veľkej chudobe	46

s kým žijeme 48

20 detí žije iba s jedným rodičom	49
6 detí stratilo otca alebo matku	51
3 dievčatá sú vydaté	53
8 dievčat porodí dieťa pred dovŕšením 18. roku	54
10 detí má nezamestnaných rodičov	56
33 detí má psa	58

Ako trávime čas 60

53 detí má prístup na internet	61
82 detí má doma televízor	63
98 detí pozná myšiaka Mickeyho	64
5 detí sa hrá s legom	65
100 detí sa venuje hudbe	68
17 detí ročne cestuje do zahraničia	70
52 detí má doma bicykel	72
4 chlapci a 1 dievča hrajú futbal	74
75 detí nevie plávať	75

Ako sa nám darí 76

12 detí sa stravuje vegetariánsky	77
18 detí má nadváhu	79
48 detí konzumuje najmä ryžu	81
4 deti majú psychické problémy	82
70 detí je zaočkovaných proti osýpkam	83
5 detí má zdravotné postihnutie	85
3 deti ročne sa nakazia maláriou	88
13 detí je krátkozrakých	90
66 detí sa narodilo v nemocnici	92
52 detí sa stane obeťou násilia	94

Čo sa učíme 96

54 detí chodí do škôlky alebo do školy	97
92 detí sa naučí čítať a písať	99
44 detí píše latinkou	101
40 detí sa bude po škole ďalej vzdelávať	102
10 detí pracuje	103

Ako sa svet zmenil 106

odkiaľ pochádzajú tieto čísla? 108

najdôležitejšie zdroje 110

100 DETÍ – KTO SME

» Na Zemi žije vyše osem miliárd ľudí. Napísané číslicami to vyzerá takto: 8 200 000 000. Asi dve miliardy z toho sú deti mladšie ako 15 rokov.

Sú to neuveriteľne vysoké čísla. Preto sa ľudia už dávnejšie zamýšľali nad tým, ako by to vyzeralo, keby svet predstavovala dedina so 100 obyvateľmi. V tejto knižke sme otázku trochu pozmenili: Ako by to vyzeralo, keby svet predstavovala dedina so 100 deťmi? Dospelí musia zostať mimo! Ako žijú tieto deti, ktoré zastupujú všetky deti na svete?

Možno si najprv položíš otázku, koľko je chlapcov a koľko dievčat. Žije tu 52 chlapcov a 48 dievčat, lebo takmer vo všetkých krajinách sveta sú chlapci v prevahe.

Samozrejme, väčšina detí v tejto dedine nie je z tvojho okolia, ale pochádzajú z rozličných krajín. No možno ťa predsa len prekvapí, že z takej veľkej krajiny, ako je napríklad Nemecko, pochádza iba jedno z týchto detí!

» Bez ohľadu na to, odkiaľ si, predstav si, že aj ty patríš do tejto stovky. Ako teda vyzerajú ostatné deti, s ktorými žiješ v dedine? Na prvý pohľad vidíš, že ich pokožka sa farebne líši – od ružovej až po čiernu. Každé dieťa má inú farbu pleti.

6 detí žije
v Európe

55 detí žije
v Ázii

1 dieťa žije
v Austrálii
a Oceánii

Xin chào!

55 detí pochádza z Ázie

➡ Vidiš tie bodky pod nadpisom? Je ich presne sto, za každé dieťa v našej dedine jedna. V jednotlivých kapitolách je ich zafarbených vždy presne toľko, koľko udáva číslo v nadpise – takto si vieš lepšie predstaviť, aký veľký podiel detí vyjadruje.

➡ Odkiaľ pochádzajú obyvatelia dediny? Okrem teba je z Európy ešte 5 ďalších detí. Dosť malý klub. Zo Severnej Ameriky, teda z USA alebo Kanady, sú 3 deti, 8 je z Latinskej Ameriky. Najväčšia časť detí pochádza z iných regiónov sveta. Afričanov je 27, väčšinu obyvateľov dediny tvoria Ázijčania: 55 detí, z ktorých 18 je z Indie a 13 z Číny. Na obrázku hore ťa jedno dieťa zdraví po vietnamsky. No a ešte 1 dieťa pochádza z celej Austrálie a Oceánie. ✱

13 detí hovorí po čínsky

» Zoznám sa s ostatnými deťmi a jednoducho ich oslov. Lenže kto ti bude rozumieť? Pre 1 dieťa z našej dediny je materinským jazykom nemčina a po nemecky sa v škole učí len málo detí na svete. S angličtinou sa dostaneš o niečo ďalej: 4 deti sa naučili tento jazyk od svojich rodičov a minimálne dvojnásobok ovláda angličtinu ako cudzí jazyk.

Reč väčšiny detí ti bude pravdepodobne znieť veľmi cudzo: 13 detí hovorí jedným z jazykov rozšírených v Číne, 9 z nich mandarínčinou. Ďalších 6 hovorí po španielsky, 5 po hindsky, čo je najpoužívanější jazyk v Indii, 4 deti majú ako materinský jazyk arabčinu, 3 bengálčinu, teda úradný jazyk v Bangladéši, 2 hovoria po portugalsky a 2 pandžábskym jazykom, ktorý sa používa v Pakistane.

Potom existuje celý rad jazykov, ktoré sú na tom podobne ako nemčina, pretože nimi hovorí iba 1 dieťa: ruština, japončina, jávčina, malajčina, telugčina, vietnamčina, kórejčina, francúzština, maráthčina, tamilčina, urdčina, turečtina, taliančina, kantončina,

thajčina, gudžarátčina, perzština, poľština, paščina, kannadčina, malajálamčina, sundčina, hauština, uríjčina, barmčina.

Ak počítaš s nami, určite sa čuduješ, že sme nedosiahli stovku: je to iba 65 detí. Zvyšných 35 hovorí jedným z ostatných 6 500 jazykov, ktoré na svete existujú a hovorí nimi menej ako pol percenta celej populácie, napríklad aj slovenčinou. V niektorých oblastiach sveta má takmer každá dedina vlastný jazyk. Na ostrove Papua-Nová Guinea v Tichom oceáne žije približne osem miliónov ľudí – čo je pre porovnanie desatina populácie Nemecka –, no používajú vyše 700 jazykov!

V prípade asi polovice detí vlastne vôbec nemá zmysel hovoriť o jedinom materinskom jazyku – od malička sa učia viaceré jazyky, napríklad oficiálny jazyk krajiny a jazyk svojho regiónu. ✖

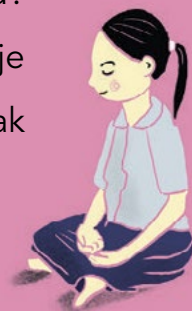
33 detí vyznáva kresťanskú vieru

»» V čo veria deti v našej dedine? Najväčšiu skupinu tvoria kresťania – 33 detí patrí ku katolíkom alebo k protestantom. Náboženstvom ďalších 25 detí je islam, sú to teda moslimovia. Hinduizmus, ktorý je rozšírený predovšetkým v Indii, vyznáva 14 detí, 7 detí patrí k budhistom, 6 je vedených k etnickému náboženstvu, čo znamená, že niektoré uctievali určité zvieratá alebo rastliny, iné výnimočných ľudí alebo prírodné javy ako príbytok bohov a duchov. A nesmieme zabudnúť na 15 detí, ktoré neveria v žiadneho boha a nehlásia sa k nijakému vierovyznaniu. Veľká časť z nich je z Číny, kde vláda náboženstvo nepovažuje za dôležité a neuznáva ho.

»» Teraz už približne vieš, kto všetko patrí do našej dediny. No ty sa chceš o svojich spolubývajúcich dozvedieť viac. Ako žijú? Majú dosť jedla? Zúri v ich krajine vojna? Zistíš, že väčšina detí žije úplne inak ako ty. Naša vzorová dedina je veľmi rozmanitá – tak ako celý náš svet. ✱

9 detí má modré oči

»»» Vieš, že pred 10 000 rokmi mali všetci ľudia tmavohnedé oči? Medzičasom sa to zmenilo, no väčšina detí z našej dediny, presne 76, má tiež tmavohnedé dúhovky.

Ty máš modré oči? V tom prípade si na tom rovnako ako tridsať zo 100 nemeckých detí. Z našej dediny je to iba 9 detí. A akú farbu očí majú ostatné deti? Svetlohnedú má 5 detí, jantárovú tiež 5, sivú majú 3 a zelenú 2 deti.

Všetky tieto farby vznikajú z jedného farbiva, melanínu. Čím viac ho človek má, tým sú jeho oči tmavšie. Tento pigment sa nachádza aj v koži a vo vlasoch a určuje ich farbu.

Vedci sa domnievajú, že niekedy v posledných pár tisíc rokoch sa v istom momente kdesi v severnej Európe náhodou narodil človek s veľmi malým množstvom melanínu v očiach – a tie žiarili namodro. Odkiaľ sa však tá farba vzala bez prítomnosti modrého farbiva? Súvisí to s rozptylom svetla – podobne ako pri oblohe. ✱

AKO ŽIJEME

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázkou z knihy **100 dětí**.

Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.